

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinnon perusteiden (OPH- 2526-2017) uudistaminen

18.11.2020

Markku Kokkonen

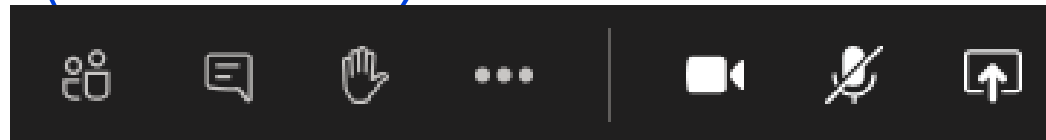
Ammatillinen osaaminen

Osallistumisvinkit

Osallistujat näkyvät tästä

Voit pyytää puheenvuoroa käyttämällä viittaustoimintoa.

Chat-toiminnon kautta voit kysyä ja kommentoida.

Kamera ja mikrofoni pidetään suljettuina. Kun haluat kysyä tai kommentoida, poista mikrofonin mykistys klikkaamalla kuvaketta.

Sisältö

- Kokemukset tutkinnon perusteista 8/2018-6/2020
- Uusi osaamisen kuvaustapa ammatillisiin perustutkintoihin
- Miten muutos toteutetaan puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkintoon?
- Etukäteen tulleet kysymykset
- Keskustelua

Kokemukset puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinnon perusteista 8/2018-6/2020

- 2018
<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoiYjk1M2NhY2YtMjc0Yi00YmE0LTk3OWEtYzdmZjAzYmZiNmNkliwidCI6IjdjMTRkZmE0LWMwZmMtNDcyNS05ZjA0LTc2YTQ0M2RIYjA5NSIsImMiOjh9>
- 2019
<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoiY2I0MTIxNTktMDdlYS00ZWVhLTlkYzEtZTY4OTMzZDZhOGYxliwidCI6IjdjMTRkZmE0LWMwZmMtNDcyNS05ZjA0LTc2YTQ0M2RIYjA5NSIsImMiOjh9>
- 1-6/2020
<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoiNjVhNWZjZTU0YjYhNjY0NTU0LTg3M2YtNjMxNTYyNGJkODYyYliwidCI6IjdjMTRkZmE0LWMwZmMtNDcyNS05ZjA0LTc2YTQ0M2RIYjA5NSIsImMiOjh9>

Ammatillisten perustutkintojen perusteiden uudistamisen aikataulu

Ammatilliset perustutkinnot (42 kpl): uusi osaamisen kuvaustapa kaikissa perusteissa v. 2024, päivitetty 20.10.2020

JULKAISU V. 2019 (4 kpl)	JULKAISU V. 2020 (10 kpl)	JULKAISU V. 2021 (10 kpl)	JULKAISU V. 2022 (9 kpl ?)	JULKAISU V. 2023 (6 kpl ?)	JULKAISU V. 2024 (5 kpl ?)
Kaivosalan pt (voimaan 1.8.2020)	Elintarvikealan pt (voimaan 1.1.2021)	Autoalan pt (voimaan 1.8.2022)	Kalatalouden pt (voimaan 1.1.2023)	6 tutkintoa (voimaan 1.8.2024)	5 tutkintoa (voimaan 1.8.2025)
Musiikkialan pt (voimaan 1.8.2020)	Hevostalouden pt (voimaan 1.1.2021)	Logistiikan pt (voimaan 1.8.2022)	Laboratorioalan pt (voimaan 1.1.2023)		
Sähkö- ja automaatioalan pt (voimaan 1.8.2020)	Luonto- ja ympäristöalan pt (voimaan 1.1.2021)	Maanmittausalan pt (voimaan 1.8.2022)	Pintakäsittelyalan pt (voimaan 1.8.2023)	Prosessiteollisuuden pt? (voimaan 1.8.2024)	Teknisen suunnittelun pt? (voimaan 1.8.2025)
Tieto- ja viestintätekniikan pt (voimaan 1.8.2020)	Puutarha-alan pt (voimaan 1.1.2021)	Maatalousalan pt (voimaan 1.8.2022)	+ 6 muuta tutkintoa (voimaan 1.8.2023)		Sosiaali- ja terveystieteiden pt? (voimaan 1.8.2025)
	Lentokoneasennuksen pt (voimaan 1.8.2021)	Merenkulkualan pt (voimaan 1.8.2022)			Kasvatus- ja ohjausalan pt? (voimaan 1.8.2025)
(Tieto- ja tietoliikennetekniikan pt poistuu rakenteesta 1.8.2020)	Rakennusalan pt (voimaan 1.8.2021)	Tanssialan pt (voimaan 1.8.2022)	Hammastekniikan pt? (voimaan 1.1.2023)		
	Sirkusalan pt (voimaan 1.8.2021)	Turvallisuusalan pt (voimaan 1.8.2022)	Hius- ja kauneudenhoitoalan pt? (voimaan 1.8.2023)		
	Talotekniikan pt (voimaan 1.8.2021)	Välinehuoltoalan pt (voimaan 1.8.2022)	Kone- ja tuotantotekniikan pt? (voimaan 1.8.2023)		
	Veneenrakennusalan pt (voimaan 1.8.2021)	Puhtaus- ja kiinteistöpalvelu- alan perustutkinto (1.8.2022)	Liikunnanohjauksen pt? (voimaan 1.8.2023)		
		Liiketoiminnan pt? (voimaan 1.8.2022)	Lääkealan pt? (voimaan 1.8.2023)		lihavoidut perusteet annettu ja julkaistu ePeruste-palvelussa
"Puuttuvat" tutkinnot mukaan suunnitelmaan!		Puuteollisuuden pt (voimaan 1.1.2022)	Metsäalan pt? (voimaan 1.8.2023)		keston määrittäminen ns. tekniselle osaamisen kuvaustavanmuutostyölle (ammattitaitovaatimukset ja arviointikriteerit)

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/uudistettavat-tutkinnon-perusteet>

**Kuinka voit osallistua
perusteiden
kehittämiseen?**

The background features abstract, flowing shapes in vibrant green and blue. A thick green band curves from the top right towards the center, while a blue band curves from the bottom left towards the center, creating a sense of movement and depth.

Tutkinnon perusteiden valmisteluvaiheen viestintää

- tieto uudistustyöstä verkossa <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/uudistettavat-tutkinnon-perusteet>
- lyhyt kuvaus uudistuksen sisällöstä, uudistuksen aikataulu, arvioitu voimaantulo, arvioitu lausuntopyyntöjen ajankohta
- linkit tapahtumakalenteriin, muille sivuille ja alustoille, tieto lausuntokierroksesta (linkki lausuntopalveluun) <https://www.oph.fi/fi/tapahtumat/2020/valinnaisuus-turvallisuusalan-perustutkinnossa>
- Utiskirje, uutinen verkkosivuilla, tiedote koulutuksen järjestäjille
<https://www.oph.fi/fi/uutiset/2020/sosiaali-ja-terveysalan-perustutkintoon-lisaa-joustavuutta>

Tutkinnon perusteiden toimeenpanon tuen viestintää

- julkaisu ePerusteissa <https0304125://eperusteet.opintopolku.fi/beta/#/fi>
- uutinen valmistuneesta määräyksestä verkossa ml. tieto toimeenpanon tuesta
- uutiskirje
- s-posti koulutuksen järjestäjille
- toimeenpanon tuen tilaisuuksista tiedottaminen tapahtumakalenterissa

Toimeenpanon tuen lisäksi on maksullista palvelutoimintaa.

Osaamisen arviointikriteereiden kehittäminen

Arviointikriteereiden kehittäminen

1. Tutkinnon perusteiden kehittämistyöpaja 11.6.2018
2. Luonnoksen testaus 1/2019
3. Tutkinnon perusteiden muotoilutyöpaja 12.3.2019
4. Työelämätoimikuntien lausunnot 22.5. - 30.9. 2019
5. Musiikkialan, kaivosalan, tieto- ja viestintätekniikan sekä sähkö- ja automaatioalan perustutkintojen perusteiden lausunnot
6. Opetushallituksen johtokunnan käsittely 20.9.2019
7. Yleinen lausuntokierros 11.10. – 1.11.2019

Tutkinnon perusteiden kehittämistyöpaja 12.6.2018

Tavoite: Ideoidaan työelämässä tarvittavan osaamisen uutta kuvaamistapaa ammatillisten tutkintojen perusteisiin

Työpajan antia:

- osaamistarpeiden muutosnopeus kiihtyy
- perusteiden päivitys on oltava jatkuvaa, ei sykäyksittäin tapahtuvaa toimintaa
- kiinteillä rakenteilla ei pystytä vastaamaan dynaamisesti muuttuviin osaamistarpeisiin
- yksilön osaamistarpeista siirrytään ryhmässä tarvittavaan osaamiseen
- osaamisvaatimukset pilvessä ja tekoäly koordinoi sopivien osaamiskokonaisuuksien rakentamista

Testauksen tuloksia:

- 😊 antaa selkeän kuvan vaadittavasta osaamisesta
- 😊 yhtenäistää arviointia
- 😊 nopea omaksuttavuus
- 😊 hyväksytty taso tulee huomattavasti paremmin esille
- 😊 näytön ohjaus ja suunnittelu helpompaa
- 😊 helppo viedä työpaikalle
- 😊 tällä tavalla opiskelijan on helpompi ymmärtää, mitä hänen kohdallaan arvioidaan

Testauksen tuloksia:

- ☹️ kriteeristöä on yksinkertaistettava
- ☹️ osa kriteereistä on vaikeahko erotella toisistaan
- ☹️ tarvitaan kriteeri myös tuotteen tai palvelun lopputuloksen laadulle
- ☹️ hyväksyttävä raja on tärkeä kuvata
- ☹️ kriteerit ovat osittain abstrakteja ja niitä olisi syytä vielä konkretisoida, jotta oikeasti näkyvät työnteossa
- ☹️ kuvaako kriteeristö ja kuinka osuvasti tämän päivän työelämän toimintatapoja ja sitä, mitä odotetaan tulokselliselta työtoiminnalta

Louhintaporaus, 40 osp

Koodi: 106436

Järjestysnumero: 3

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija valmistautuu louhintaporaukseen.

- selvittää louhintaporaustyöhön liittyvät laadulliset ja määrälliset vaatimukset (1866)
- suunnittelee työn toteutuksen yhdessä muiden työalueella toimivien henkilöiden kanssa (1865)
- arvioi louhintaporaamiseen ja räjäytystöihin liittyviä turvallisuus- ja ympäristöriskejä (1864)
- suunnittelee toimintansa louhintaporaustehtävissä niin, että oma ja muiden turvallisuus sekä ympäristön vahingoittumattomuus varmistetaan (1863)
- varmistaa ennen louhintaporauksen aloitusta, että työskentely alueella on turvallista (1862)
- varmistaa ennen louhintaporauksen aloitusta, että omaa tarvittavat luvat ja pätevyydet (1861)
- noudattaa louhintaporaustehtävissä voimassa olevaa lainsäädäntöä ja standardeja. (1860)

Opiskelija suorittaa louhintaporauksen ja siihen liittyvät työtehtävät.

- tekee suunnitelmien ja asiakirjojen mukaisia louhintaporauksia (1859)
- työskentelee louhintaporaustehtävissä ergonomisesti (1858)
- käyttää louhintaporauksessa koneita ja laitteita taloudellisesti ja niin, että turvallisuus sekä ympäristön vahingoittumattomuus varmistetaan (1857)
- valitsee ohjeiden mukaisesti ja käyttää turvallisesti louhintaporauksessa turvavarusteita, suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä (1856)
- tekee louhintatöihin liittyviä mittauksia käyttäen perusmittavälineitä (1855)
- varmistaa louhintaporauksen jälkeen, että seuraavan työvaiheen aloittaminen on turvallista (1854)
- tekee räjäytystyön valmistelevia työtehtäviä. (1853)

Opiskelija tekee päivittäiset porauskaluston kunnossapitotyöt.

- tulkitsee louhintaporauskaluston toimintaa dokumenttien ja ohjeiden perusteella (1852)
- paikantaa louhintaporauskalustossa esiintyvät viat ja ilmoittaa niistä ohjeiden mukaisesti (1851)
- tekee käyttämälleen porauskalustolle päivittäiseen käyttöön liittyvät tarkastukset, säädöt ja voiteluhuollot (1850)
- varmistaa, että huollettu louhintaporauskalusto toimii turvallisesti (1849)
- ylläpitää louhintaporauskonetta ja työympäristön siisteyttä. (1848)

Opiskelija raportoi louhintaporaustyöstä ja tekee dokumentoinnin.

- ilmoittaa louhintaporauksen aikana havaitut kallioperämuutokset (lustat ja raot) räjäytystyönjohtajalle (1847)
- raportoi louhintaporaustöiden etenemisestä ja loppuun saattamisesta sekä dokumentoi työn työpaikan ohjeiden mukaisesti. (1846)

Tyydyttävä 1

- toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti
- toimii yhteistyökykyisesti
- tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita
- hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa
- muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti

Tyydyttävä 2

- toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti
- toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti
- tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita
- hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti
- muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti

Hyvä 3

- toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti
- toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa
- selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista
- hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti
- arvioi suoriutumistaan realistisesti

Hyvä 4

- suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti
- toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa
- selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja
- soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti
- arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan

Kiitettävä 5

- suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat
- toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa
- soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti
- esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita
- arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen
- ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Yhteisten tutkinnon osien uudistaminen

The background features abstract, flowing shapes in vibrant green and blue. A thick green band curves from the top right towards the center, while a blue band curves from the bottom left towards the center, creating a sense of movement and depth.

Yhteiset tutkinnon osat uudistuvat 1.8.2022 (tavoite)

- Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen
- Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen
- Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen

Yhteiset tutkinnon osat ja niiden osa-alueet

- Yhtenäisen kriteeristön käyttäminen edellyttää myös osaamistavoitteiden kirjoittamista uuteen muotoon
- Osa-alueiden nykytaso ja laajuus säilytetään (vaatimustaso, osaamispisteet)
- Osa-alueiden osaamistavoitteiden uudella kuvaamisella pyritään lisäämään selkeyttä ja yhdenmukaista tulkintaa

Luonnokset löytyvät

- <https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/viestinta-ja-vuorovaikutusosaaminen-luonnos-17.9.2020.pdf>
- https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/matemaattis-luonnontieteellinen-osaaminen_luonnos-17.9.2020.pdf
- https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/yhteiskunta-ja-tyoelamaosaaminen-luonnos-30.9.2020_0.pdf

Yhteisten ammatillisten valinnaisten tutkinnon osien uudistaminen

Kaikille yhteiset ammattilliset valinnaiset tutkinnon osat uudistuvat 1.8.2022 – uusi aikataulu!

- Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen
- Huippuosaajana toimiminen
- Yritystoiminnan suunnittelu
- Yrityksessä toimiminen
- Ilmastovastuullinen toiminta

Kaikille yhteiset ammatilliset valinnaiset tutkinnon osat

- Nykyiset vastaavat tutkinnon osat uudistetaan siten, että ammattitaitovaatimukset on kuvattu aikaisempaa tarkemmin ja kaikissa tutkinnon osissa on yhtenäinen arviointikriteeristö
- Tutkinnon osat olivat lausunnolla 1.-23.9.2020
  - 64 lausuntoa (sisällöt ja siirtymäaika)
- Voimaantulon aikataulua tarkistettu: voimaan 1.8.2022 yhtä aikaa yhteisten tutkinnon osien kanssa

**Miten muutos toteutetaan
puhtaus- ja
kiinteistöpalvelualan
perustutkintoon?**

Prosessi

- 9/2020 puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan työelämätoimikunta ja yhteistyöfoorumi
- 10/2020 yhteistyösopimus AEL-Taitotalo Oy:n kanssa
- 11/2020 webinaari
- 3/2021 webinaari
- 3-4/2021 lausuntokierros
- 5/2021 viimeistely ja käännöstyö alkaa
- 12/2021 Opetushallituksen johtokuntakäsittely ja julkaiseminen ePerusteissa
- 1.8.2022 voimaan
- 31.7.2026 voimassa olevien tutkinnon perusteiden (OPH-2526-2017) siirtymäaika päättyy

Mikä muuttuu?

- Yhtenäinen arviointikriteeristö otetaan käyttöön kaikissa ammatillisissa tutkinnon osissa samanaikaisesti
- Erillinen yhtenäinen arviointikriteeristö otetaan käyttöön yhteisten tutkinnon osien osa-alueissa samanaikaisesti
- Osaamisen kuvaustapa muuttuu, mutta sisältö pysyy pääosin samana

Mikä muuttuu ja mikä ei?

EI MUUTOSTA:

- Tutkinnon muodostuminen ja valinnaisuudet
- Osaamisen hankkimisen tavat
- Ammattitaidon osoittamistavat ja -paikat
- Osaamisen arvioinnin käytännöt (näyttö, arvioijat)
- Tutkinnossa vaadittava osaaminen ei suoraan muutu kuvaamistavan myötä
- Tutkinnon osan osaamis- ja kriteeriperusteisuus

MUUTOS:

- Ammattitaitovaatimukset konkretisoituvat ja avautuvat auki entistä tarkemmin
- Ammattitaitovaatimukset ohjaavat entistä paremmin koulutuksen ja arvioinnin suunnittelua ja toteutusta
- Kriteeristö yleisempi ja irrallinen alasta; arvioinnin yhdenmukaisuus
- Arvioijien perehdyttäminen
- Arvosanan määräytymisen kriteerit

**Mitä pitäisi ottaa huomioon
puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan
perustutkinnon perusteiden
uudistamisessa?**

Etukäteen tulleet kysymykset

The background features abstract, flowing shapes in vibrant green and blue. A thick green band curves from the top right towards the center, while a blue band curves from the bottom left towards the center, creating a sense of movement and depth.

Kysymyksiä ja keskustelun aiheita

- Miten tutkintojen perusteet tukevat kiinteistönhoitajaa ja miten siistijää? Onko heillä työelämässä muuta yhteistä kuin palvelulupaus?
- Pyydän huomioimaan, että tutkinnon perusteiden uudistamisessa otettaisiin huomioon kytkennät työelämän tarpeiden mukaisiin "rinnakkaistutkintoihin" puhtaus- ja kiinteistöalan perustutkinnon osalta esim. turva-alan perustutkintoon (kiinteistötekniinen toiminta ja kiinteistöturvallisuus jne.).
- Nykyisessä perustutkinnossa on paljon tutkinnon osia. Kuitenkin on haasteellista löytää sopivia tutkinnon osia oppisopimusopiskelijalle, joka työskentelee sairaalassa.

Kysymyksiä ja keskustelun aiheita

- Puhtausalan tekijöistä ja osaamisesta on huutava pula
- Mielestäni perusosaamista olisi voitava tuottaa nopeammalla tempolla joustavin rakentein esim. koulutusmoduulien avulla. Voisiko moduuleista rakentua lopulta osa- tai kokotutkinto?
- Mitä esim. ylläpitosiivouksen "ydin" vaatii, jotta selviää arjesta? (tekninen osaaminen-laatu)
- Voisiko "ytimen" ympärille rakentua "rihmasto", joka tukee osaamista esim. asiakaspalvelu, työnsuunnittelu.....(toiminnallinen osaaminen-laatu)

Kysymyksiä ja keskustelun aiheita

- Toisen osaamisalan pakollinen tutkinnon osa voidaan sisällyttää valinnaiseksi tutkinnon osaksi, jolloin laajuus katsotaan olevan 20 osp. Osaamisalan pakolliset tutkinnon osat ovat laajuudeltaan 30 osp.
- Tutkinnon suorittamiseksi valinnaisia tutkinnon osia tulee olla yht. 70 osp. Valinnaiset ovat laajuudeltaan joko 20 tai 40 osp (pois lukien kaikille yhteiset valinnaiset tutkinnon osat). Puhtaasti matematiikalla laskien toisen osaamisalan pakollisen tutkinnon osan laajuuden pitäisi pysyä valinnaiseksi valittaessa 30 osp:ssä, jolloin 70 osp saavutettaisiin tasan eikä kuten nyt, että valinnaisista kertyy väkisin yli 70 osp.

Kysymyksiä ja keskustelun aiheita

- Olisiko syytä tehdä erilliseksi perustutkinnoiksi puhtausala ja kiinteistöhoitoala? Tällä hetkellä alojen sisällöt ja opiskelijoiden hakeutuminen koulutukseen jakautuu pitkälti kahteen eri alueeseen.
- Kemikaaliton siivous on kestävä, vastuullista ja hallitusohjelman mukaista. Kuinka se on ajateltu otettavaksi mukaan perustutkinnon perusteisiin?
- Kuinka tuore EU Best Available Technique (BAT) uudet standardit, elintarvikehygienian osalta, näkyvät perustutkinnossa?
- Onko T-kortin suoritus välttämätön, jotta voi saada tutkintotodistuksen?

Kysymyksiä ja keskustelun aiheita

- Henkilökohtainen avustaja ja SORA, onko tulossa tässä uudistuksessa koskemaan koko puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkintoa?
- Erilaiset kortit tutkinnonosien ammattitaitovaatimuksissa: T- tai B- ajokortti, työturvallisuuskortti, tieturvakortti, tulityökortti, (häätä)ensiapukortti?
- Jos opiskelija ei saa suoritettua jotain korttia, missä tapauksessa tutkinnon osa voi jäädä suorittamatta tai pitää mukauttaa?
- Voisiko arviointikriteereihin kirjoittaa selvästi esimerkein, mitä pitää osata kuhunkin arvosanaan pääsemiseksi? Helpoittaisi varsinkin työpaikalla tapahtuvaa arviointia.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos!

markku.kokkonen@oph.fi
puh. 0295331102

